

Bilaga 3. Universitetssjukhusen

Norrlands universitetssjukhus

Norrlands universitetssjukhus (NUS) är regionsjukhus i Norra sjukvårdsregionen. Informanter på NUS i Umeå beskriver sjukhuset som *det lilla stora sjukhuset i Norrland* med en blandning av länsdelssjukvård, länssjukvård och sjukvårdsregionala vårduppdrag. NUS har ett regionalt traumaansvar som innebär att patienter från hela Norra sjukvårdsregionen skickas till NUS och flera betonar vikten av att säkra kompetens för detta uppdrag. För att snabbt kunna transportera patienter över långa avstånd har en transportorganisation med ambulans på väg, helikopter och flyg samt flygläkarjour byggts upp. NUS hade ett tillstånd för rikssjukvård inom:

- plexus brachialisskador.

I samarbete med Umeå universitet bedriver NUS läkarutbildning, som är regionaliserad och delvis utlokaliserad till de övriga tre regionerna i Norra sjukvårdsregionen. En av informanterna konstaterar att läkarutbildningen och andra vårdutbildningar är nödvändig för att försörja NUS med kompetens, eftersom man inte rekryterar särskilt mycket från övriga landet.

Universitetssjukhuset Örebro

Universitetssjukhuset Örebro (USÖ) är ett av två regionsjukhus i sjukvårdsregion Mellansverige och Sveriges yngsta universitetssjukhus. Informanterna beskriver ett sjukhus på tre ben där sjukhusen i Örebro, Karlskoga och Lindesberg arbetar tillsammans i länskliniker med vårduppdrag för länsdelsvård, länsvård och regionsjukvård. USÖ hade ingen tidigare rikssjukvård.

Vidare beskriver informanterna ett nära samarbete med en ung medicinsk fakultet på Örebro universitet, som fick läkarutbildningen 2011. Därefter har den statliga forskningsfinansieringen till USÖ ökat från ingen alls till 70 miljoner kronor årligen. Detta uppfattas ha stärkt den kliniska forskningen, som in sin tur stärker både utbildningen och hälso- och sjukvården. För att klara utbildningsuppdraget knyts forskningsförordnanden till ett, oftast mer basalt, utbildningsuppdrag. Informanterna från USÖ betonar att hälso- och sjukvården inom sjukvårdsregionen är beroende av den läkar- och sjuksköterskekompetens som utbildas genom USÖ.

Sammantaget beskriver informanterna ett pågående arbete med att bygga en tryggare bas som universitetssjukhus, exempelvis etableras ett fullständigt traumacenter som är högspecialiserat inom akut omhändertagande.

Universitetssjukhuset i Linköping

Universitetssjukhuset i Linköping (UiL) är regionsjukhus i Sydöstra sjukvårdsregionen och beskrivs av informanterna som ett mindre universitetssjukhus. UiL är nära sammankopplat med region Östergötlands sjukhus i Norrköping och Motala i ett sjukvårdssystem. UiL har länsdels-, läns- och regionala sjukvårdsuppgifter samt ett tillstånd för rikssjukvård för:

- svåra brännskador.

Förutsättningarna för forskning uppfattas av informanterna som förhållandevis goda och man arbetar inom olika spetsområden. Linköping var tidigt ute med ett problembaserat lärande inom läkarutbildningen, som informanterna beskriver som regionens flaggskepp. Dessutom betonar informanterna att det är viktigt att behålla dem som utbildats vid UiL för att kompetensförsörja hälso- och sjukvården i regionen.

Akademiska sjukhuset

Akademiska sjukhuset (AS) är ett av två regionsjukhus i sjukvårdsregion Mellansverige. Informanterna beskriver Akademiska som ett komplett universitetssjukhus med alla specialiteter samlade på ett litet geografiskt område i centrala Uppsala med närhet till universitetet.

Akademiskas uppgifter omfattar basal vård för invånarna i den egna regionen och högspecialiserad vård för patienter från andra regioner i sjukvårdsregion Mellansverige. Akademiska hade två tillstånd för rikssjukvård:

- svåra brännskador, och
- kraniofacial kirurgi

Många anställda, inom samtliga professioner, har kombinerade tjänster för forskning och klinisk verksamhet. Akademiska beskrivs som nav för universitetet och ett omgivande life-science-kluster, som informanterna uppger vara viktigt för såväl kommunen och regionen.

Region Uppsala har, utöver Akademiska, bara ett mindre sjukhus med begränsad kapacitet för att ta över basal vård. Informanterna uppfattar att dialog om omfördelning inom sjukvårdsregionen befinner sig i ett tidigt stadium.

Skånes universitetssjukhus

Skånes universitetssjukhus (SUS) är regionsjukhus i södra sjukvårdsregionen och finns i Malmö och Lund. Informanterna beskriver SUS som ett komplett universitetssjukhus med såväl klinik som forskning och utbildning. SUS har en bred forskningspalett i nära samarbete med universiteten i Lund och Malmö. I organisationen för SUS finns även de mindre sjukhusen i Trelleborg och Landskrona. Den högspecialiserade vården bedrivs på universitetssjukhuset och vård

som är lämpliga för exempelvis dagkirurgi flyttas ut till de mindre sjukhusen. Skånes universitetssjukhus hade sju tillstånd för rikssjukvård:

- hjärtkirurgi på barn och ungdomar,
- hjärtkirurgi på vuxna med medfödda hjärtfel,
- hjärttransplantation,
- lungtransplantation,
- anorektala och urogenitala missbildningar samt Hirschsprungs sjukdom,
- medfött diafragmabråck, och
- missbildningar på matstrupen.

Sahlgrenska universitetssjukhuset

Sahlgrenska universitetssjukhuset (SU) är regionsjukhus i Västra sjukvårdsregionen och beskrivs som ett komplett universitetssjukhus med högspecialiserad integrerad i flertalet verksamheter. Samtidigt är Sahlgrenska länssjukhus och ett närsjukhus, som ska avlasta Sahlgrenska med dagkirurgi och basal vård, är under uppbyggnad. Sahlgrenska universitetssjukhuset hade sju tillstånd för rikssjukvård:

- hjärtkirurgi på barn och ungdomar,
- hjärtkirurgi på vuxna med medfödda hjärtfel,
- hjärttransplantation,
- lungtransplantation,
- levertransplantation,
- kraniofacial kirurgi, och
- barnglaukom och barnkatarakt.

Informanterna beskriver många internationella forskningssamarbeten, men även samarbete med Chalmers tekniska högskola om exempelvis AI och digitalisering, mycket engagemang i life science och att sjukhuset omges av ett näringslivstungt område med storföretag.

Karolinska universitetssjukhuset

Karolinska universitetssjukhuset (KS) är regionsjukhus i sjukvårdsregion Stockholm-Gotland och finns i Solna och Huddinge. Nya Karolinska sjukhuset i Solna beskrivs av informanterna som ett komplett somatiskt universitetssjukhus med en mycket omfattande forskningsaktivitet kopplad till Karolinska institutet; med en omfattande forskningsverksamhet med en internationell position och många samarbeten. Informanterna beskriver högspecialiserade uppdragen som integrerade, men betonar att de bredare patientgrupperna behövs som bas för utveckling och fortbildning. I Huddinge finns mer blandad vård inkluderande en akutmottagning som tillgodoser vårdbehov på olika nivåer. Den regionala nivåstrukturen och omfördelning som berör Karolinska uppges vara i det närmaste genomförd.

Karolinska universitetssjukhuset hade sex tillstånd för rikssjukvård:

- levertransplantation,
- barn med cochleaimplantat,

- intrauterina behandlingar,
- anorektala och urogenitala missbildningar samt Hirschsprungs sjukdom,
- medfött diafragmabråck, och
- missbildningar på matstruben.

I region Stockholm hade S:t Eriks ögonsjukhus rikssjukvård för ögononkologi samt barnglaukom och barnkatarakt, medan Södersjukhuset hade rikssjukvård för plexus brachialisskador. Region Stockholm hade alltså nio tillstånd för rikssjukvård.